

[P ul Dam.]

grønlænderne og i nogen grad den danske stat, og KGHs regnskabsresultat er blevet dårligere af det, hvilket igen har betydet øgede statsudgifter.

Hr. Bo Kristensen talte om, at når man lavede denne enhedsbesejling med enhedspriser, så var der tale om en social støtte til visse lokaliteter. Ja, det kan man godt sige. Jeg ved ikke rigtig, hvor langt hr. Bo Kristensen vil føre argumentationen, for jeg er da ikke i tvivl om, at man kunne lave et privat postvæsen, der havde monopol på postvæsenet i København, som kunne arbejde betydelig billigere end det almindelige postvæsen, hvis det kun omfattede København. Der er ikke nogen som helst fordel ved, at man begunstiger en ganske lille del ved at tage det ud af den samlede økonomi, det er en økonomisk afstrafning af resten.

Og så kan man jo sige, at den helt sikre virkning af det ville være, at man begunstigede koncentrationen i åbentvandsbyerne. Det ville være interessant at høre, om hr. Bo Kristensen har drøftet dette spørgsmål med hr. Lembourn, der sidste år stillede et meget smukt forslag om at begrænse koncentrationen, om at hjælpe bygderne og hjælpe andre steder end de fire åbentvandsbyer, sådan at koncentrationen blev mindre fremtrædende. Hr. Bo Kristensens synspunkt vil fremme den koncentration, som hr. Lembourn går imod. Men det undrer mig i og for sig ikke, hvis der er 31 forskellige synspunkter i den konservative gruppe.

Hr. Holger Hansen var lige ved at sige, at det egentlig var meget rimeligt, at forbrugerne i Godthåb fik tingene billigere, fordi der var en forretningsmæssig begrundelse. Men hr. Holger Hansen har jo et så indgående kendskab til Grønland, at det er meget forståeligt, han trak i land i de følgende sætninger.

Disse problemer er på ingen måde enkle. Vi skal tage hensyn til hele den grønlandske befolkning. Efter min bedste overbevisning er det det, vi gør ved dette forslag, og derfor skal jeg endnu en gang anbefale det.

(Kort bemærkning).

Lembourn: Jeg skal oplyse hr. Poul Dam om, at det fremgik ganske klart af hr. Bo

Kristensens tale, at hvis man ophører med monopolet, så vil der opstå de problemer, som hr. Poul Dam talte om, men hr. Bo Kristensen sagde netop, at man så til gengæld ville sørge for gennem ydelser af en eller anden art, at udstederne og de nordgrønlandske og østgrønlandske steder, som ville blive ramt af det, ikke ville blive ramt af det.

Moses Olsen: Idet jeg i princippet er enig i den argumentation, som Grønlandsministeren har fremført både i bemærkningerne til lovforslaget og i fremsættelsestalen, skal jeg begrænse mig til at komme med ganske korte bemærkninger til forslaget, som jeg i øvrigt går ind for.

Jeg mener at kunne sige, at den sociale ligestilling, som ligger i den nuværende praksis i Grønland, er så dybt rodfæstet i den grønlandske hverdag og blandt grønlænderne, at det vil føles som en helt naturlig ting at gå ind for, at besejlingens enhed bevares, så længe vi ikke kan finde andre rimelige måder at bevare den sociale ligestilling på.

Det er naturligvis forståeligt, at forskellige grupper kan komme med forskellige bemærkninger alt efter deres synspunkter og interessegruppernes forskellige synsvinkler. Det kan måske for nogle være vanskeligt at forstå, at de mere begunstigede kommuner eller byer i realiteten betaler merudgifterne ved besejlingen af de vanskeligere tilgængelige områder. Men jeg mener, at opsplitning af besejlingen ganske givet vil blive til byrde for befolkningen i yderdistrikterne, som i forvejen er socialt svagere placeret, og så foretrækker jeg en enhedsbesejling fremfor forskellige sociale og andre ydelser.

Selv om jeg langtfra er overbevist om, at en opsplitning vil gavne forbrugerne i betydelig grad, ville en sådan opsplitning i bedste fald gøre de større bysamfund i åbentvandsområdet mere tilløkkende og medvirke til at øge koncentrationstendensen, som vi forsøger at bremse i disse år. Af erhvervmæssige, beskæftigelsesmæssige og andre vitale årsager er det endnu ganske påkrævet, at vi i Grønland sikrer en rimelig spredning af befolkningen langs hele kysten, uden at dette betyder, at de vanskeligt farbare områder bliver forfordelt i forhold til den gunstigt stillede del af landet. Det kan